

**Smernica o predchádzaní korupcii a boji proti korupcii v krajinskej správe
(Protikorupčná smernica)**

Uznesenie krajinskej vlády zo 16.12.2008 – MI-15.3-03019/2.4.1.3-

— VORIS 20480 —

Vec: Podľa výnosu RdErl. zo 14.6.2001 (Úradný vestník Nds. MBl. str. 572) –
VORIS 20480 00 00 00 025 -

Krajinská vláda sa uzniesla na nasledovnej smernici:

Prehľad obsahu

1. Všeobecne
  - 1.1 Cieľ
  - 1.2 Oblasť použitia
2. Korupcia
  - 2.1 Definícia
  - 2.2 Trestnoprávne úpravy
  - 2.3 Služobné a pracovné právo
3. Oblasť ohrozené korupciou
4. Atlas ohrozenia
  - 4.1 Zásada
  - 4.2 Určenie zvýšeného ohrozenia korupciou
  - 4.3 Analýza rizika
  - 4.4 Rotácia
5. Opatrenia v krajinskej správe
  - 5.1 Morálny kódex
  - 5.2 Poučenie
  - 5.3 Povinnosť

- 5.4 Vzdelávanie a ďalšie vzdelávanie
- 5.5 Senzibilizácia, oznamovanie
- 6. Kontaktní partneri pre boj proti korupcii, pracovná skupina v rámci ministerstiev
  - 6.1 Menovanie
  - 6.2 Úlohy
  - 6.3 Informácia, právo prednášať
  - 6.4 Povinnosť mlčanlivosti
  - 6.5 Vedenie spisov
  - 6.6 Pracovná skupina v rámci ministerstiev
- 7. Správanie sa pri podozrení z korupcie
- 8. Sponzoring, reklama, dary a dary mecénov
  - 8.1 Sponzoring
  - 8.2 Reklama
  - 8.3 Dary a dary mecénov
- 9. Verejné zadávanie zákaziek, obstarávanie
- 10. Záverečné ustanovenia

1. Všeobecne

1.1 Cieľ

Cieľom krajinskej vlády je trvalo a dôsledne sledovať prípady korupcie a s pomocou preventívnych opatrení včas pôsobiť proti korupcii. Rámec, vytvorený touto smernicou sa preto musí v plnej miere naplniť.

Táto smernica slúži na ochranu a bezpečnosť zamestnancov pri zaobchádzaní s nebezpečenstvom korupcie ako aj na senzibilizáciu zamestnancov ohľadom tohto nebezpečenstva. Smernica je zároveň návodom na konanie, aby sa mohli prijať potrebné opatrenia na predchádzanie a boj proti korupcii.

1.2 Oblasť použitia

Táto smernica platí pre všetky orgány a zariadenia krajiny ako aj pre krajinské podniky. Správe krajinského snemu, krajinskému účtovnému dvoru, ako aj korporáciám podliehajúcim krajinskému dozoru, ústavom a nadáciami verejného práva sa odporúča primerane použiť túto smernicu.

2. Korupcia

2.1 Definícia

Korupcia je zneužitie verejnej, hospodárskej funkcie alebo politického mandátu v prospech iného, spáchané na jeho podnet alebo z vlastnej iniciatívy na získanie výhody pre seba alebo tretiu osobu so vznikom alebo v očakávaní vzniku škody alebo nevýhody pre verejnosť (v úradnej alebo politickej funkcii) alebo pre podnik (v hospodárskej funkcii). V prenesení na pomery krajinskej správy zahŕňa pojem korupcie aj činy, ktoré nie sú relevantné z trestnoprávneho hľadiska, ale z hľadiska služobného práva.

2.2 Trestnoprávne úpravy

Trestné právo nepozná nadradený predpis na trestanie korupcie, sankcionuje však neprávo spojené s korupciou v rôznych skutkových podstatách trestného činu.

Relevantné trestnoprávne korupčné trestné činy sú predovšetkým prijímanie výhod - § 331 ods. 1 Trestného zákonníka- (rámec trestu: do troch rokov odňatia slobody alebo peňažná pokuta), úplatkárstvo - § 332 ods. 1 Trestného zákonníka- (rámec trestu: do piatich rokov odňatia slobody, v menej závažných prípadoch do troch rokov odňatia slobody alebo peňažná pokuta), poskytovanie výhod -§ 333 ods. 1 Trestného zákonníka- (rámec trestu: do troch rokov odňatia slobody alebo peňažná pokuta) a podplácanie –§ 334 ods. 1 Trestného zákonníka- (rámec trestu: do piatich rokov odňatia slobody, v menej závažných prípadoch do dvoch rokov odňatia slobody, alebo peňažná pokuta).

2.3 Služobné a pracovné právo

Právne úpravy pre úradníkov slúžia nestrannému, nezávislému a nezištnému vykonávaniu funkcie úradníkov orientovanému na všeobecné blaho. Zavinené porušenia povinností sa stíhajú ako služobný priestupok, aj keď sa tým nenaplnila žiadna trestná skutková podstata.

Pracovnoprávne úpravy pripúšťajú pri porušení povinnosti príslušné odstupňované opatrenia.

Ak vznikla škoda, dôrazne sa sledujú nároky na náhradu škody.

3. Oblasti ohrozené korupciou

Ohrozené korupciou môžu byť v zásade všetky pracoviská. Za korupciou ohrozené sa považujú predovšetkým všetky pracovné oblasti, v ktorých sa vyskytujú informácie alebo sa robia rozhodnutia, ktoré sú, priamo viditeľne, pre tretie osoby významné

alebo pre ne znamenajú hmotnú alebo nehmotnú výhodu (napr. pri zadávaní zákaziek).

4. Atlas ohrození

4.1 Zásada

Do atlasu ohrození sa radia iba tie pracoviská, ktoré sú vystavené zvýšenému ohrozeniu korupciou. Analýza rizík sa vykoná iba pre tieto pracoviská. Identifikované medzery v zabezpečení sa bezodkladne zabezpečia vhodnými opatreniami. Prehľad pracovísk so zvýšením ohrozením korupciou a výsledky kontrol podľa čísla 4.2 a 4.3 sa zhrnú a spolu s celkovým prehľadom tvoria atlas ohrození útvaru.

Ohodnotenia sa aktualizujú v pravidelných odstupoch.

4.2 Určenie zvýšeného ohrozenia korupciou

Na vytvorenie atlasu ohrozenia sa preveria pracovné postupy každého pracoviska s dôrazom na to, či na nich platí zvýšenie ohrozenia korupciou. Tento prípad nastane, keď sa na jednu z nasledovných otázok odpovie „áno“:

- Hospodári sa pri zadávaní zákaziek, verejných grantov, príspevkov a.i. s rozpočtovými prostriedkami vo väčšom rozsahu?
- Zostavujú sa pravidelne záverečné podmienky plnenia alebo opis plnenia (napr. zoznamy požiadaviek, zoznamy výkonov) alebo sa ich zostavenie zadáva?
- Existuje možnosť ovplyvniť bez spoluúčasti tretích osôb zistenia skutkového stavu alebo výsledky kontrol (napr. prídavky a merania, posudky, taktiež opomenutie reklamácie)?

- Existuje koncentrácia kompetencií, lebo sa u jednej osoby koncentrujú napr. súťaž, zadávanie a vyúčtovanie alebo zistenie skutkového stavu, rozhodnutie a výkon?
- Existujú časté kontakty k určitému okruhu osôb, ktorý očakáva výhody alebo nevýhody z rozhodnutí príslušného zamestnanca (napr. rozhodovanie o povoleniach, koncesiách alebo licenciách, uzatváranie zmlúv s dopadmi na majetkové výhody alebo nevýhody; alebo dopady na profesijnú alebo ekonomickú existenciu inej osoby)?

4.3 Analýza rizík

Pre analýzu rizík pracovísk so zvýšeným ohrozením korupciou treba prehodnotiť nasledovné otázky:

- Aký veľký je podiel činnosti so zvýšeným ohrozením korupciou na jednotlivých pracoviskách (napr. podiel povolení, previerok, zadávaní, určovania výkonov atď. v porovnaní s ostatnou činnosťou)?
- Došlo k reklamáciám (napr. revízne správy)?
- Aké okolnosti charakterizujú zvláštny záujem možných darcov získať výhody?

Nachádza sa ťažisko zvýšeného ohrozenia korupciou

- v druhu činnosti vyskytujúcej sa na pracovisku,
- v pracovnom postupe činnosti,
- v zvláštnych okolnostiach, v osobe pracovníka alebo vo zvlášť zvýšenom záujme možných darcov?

- Ktoré bezpečnostné opatrenia už existujú (napr. princíp štyroch očí, rozdelené plnenie úloh, ďalšie vzdelávanie, spoločné podpisovanie, povinnosť podávať správy, úplná dokumentácia, rotácia, posilnený služobný a odborný dozor)?
- Ktoré ďalšie opatrenia na zabezpečenie alebo predchádzanie by boli potrebné?

Pri zodpovedaní nasledujúcej otázky v rozhodujúcej miere záleží na vnímaní priameho nadriadeného: Existujú u pracovníkov okolnosti, ktoré môžu viesť k zvýšenému nebezpečenstvu korupcie na tomto pracovisku (napr. nepravidelnosti v služobnej prevádzke; obštvka mzdy; oznámenia v trestných záležitostiach)?

4.4 Rotácia

V pracovných oblastiach so zvýšeným ohrozením korupciou by sa mala plánovať zmena pracovného miesta v určitých časových odstupoch. Toto platí aj pre pracoviská, na ktorých sa nachádzajú dozorné alebo kontrolné funkcie pre pracoviská so zvýšeným ohrozením korupciou. Zmena služobného miesta je identická so zmenou okruhu úloh, ktorou sa zabezpečí, že kompetencia zamestnancov v novej pracovnej oblasti pokrýva iný okruh osôb. Rotácia sa obsahovo, časovo a organizačne realizuje tak, aby nevedla k neprimeraným nevýhodám pre fungovanie dotknutej oblasti. Od rotácie sa môže upustiť iba v obzvlášť odôvodnených výnimočných prípadoch (napr. pri existujúcich odborných znalostiach, ktoré nie sú ľahko zameniteľné, pri nedostatku personálu, z personálno-hospodárskych dôvodov, pri zvláštnych organizačných štruktúrach alebo zadaniach úloh). Dôvody a potrebné dodatočné opatrenia (napr. princíp štyroch očí, povinnosti predkladania, zosilnené kontroly) sa musia zadokumentovať. V určitých časových odstupoch sa skontroluje, či odpadli dôvody, ktoré bránili rotácii.

5. Opatrenia v krajskej správe

5.1 Morálny kódex

Morálny kódex proti korupcii uvedený v **prílohe 1** je záväzný pre všetkých zamestnancov. Zamestnancov upozorňuje na všetky nebezpečné situácie, pri ktorých sa môžu zapliesť do korupcie a je usmernením pre celkové konanie.

5.2 Poučenie

V súvislosti so zložením služobnej prísahy alebo sľubu nasleduje poučenie o neprávach a následkoch korupcie v rámci služobného a trestného práva ako aj o správnom predpise o prijímaní odmien a darov. Poučenie sa opakuje pri príležitosti presunutia ako aj preloženia zamestnancov do oblasti so zvýšeným ohrozením korupciou.

5.3 Závazok

Ak sa súkromné podniky (napr. kancelárie architektov alebo inžinierov) zúčastňujú na vykonaní úloh verejného sektora, musia sa osoby týchto podnikov, pokiaľ je to podľa zákona o povinnostiach potrebné, zaviazat', že budú svedomito plniť svoje povinnosti vyplývajúce zo zákazky. Zaviazané osoby sú z hľadiska trestného práva na úrovni verejných činiteľov.

5.4 Vzdelávanie a ďalšie vzdelávanie

Pri vzdelávaní a ďalšom vzdelávaní sa musia primerane tematizovať formy prejavu korupcie a s tým spojené nebezpečné situácie, opatrenia na predchádzanie korupcii, ako aj následky korupčných prípadov z pohľadu trestného, služobného a pracovného práva. Zamestnanci v oblastiach so zvýšeným ohrozením korupciou a vedúci pracovníci sa zúčastňujú podujatí ďalšieho vzdelávania v súvislosti s bojom proti korupcii.

5.5 Senzibilizácia, oznamovanie

Táto smernica s jej prílohami sa oznámi všetkým zamestnancom ako senzibilizačné opatrenie. Jednotlivé útvary rozhodnú o forme oznámenia.

6. Kontaktní partneri pre boj proti korupcii, pracovná skupina v rámci ministerstiev

6.1 Menovanie

Pre útvary sa menujú kontaktné osoby v súvislosti s bojom proti korupcii. Títo môžu byť zodpovední aj za viac útvarov. Príslušníci personálnych oddelení, ako aj osoby s administratívnymi úlohami spojenými s bojom proti korupcii sa nemajú poverovať touto funkciou.

6.2 Úlohy

Kontaktný partner v súvislosti s bojom proti korupcii je priamym kontaktným partnerom pre zamestnancov. Takisto je v súvislosti s týmto tematickým okruhom k dispozícii občanom. K oblasti úloh ďalej patria predovšetkým:

- podpora a senzibilizácia zamestnancov prostredníctvom poradenstva a osvedy,
- návrhy pre vedenie útvaru na interné vyšetrenie, k opatreniam proti zastieraniu a na informovanie prokuratúry v prípade podozrenia na korupciu podloženom skutočnosťami
- poradenstvo pri prijímaní sponzorských darov a pri práci s verejnosťou,
- udržiavanie kontaktu a výmena informácií s dozorným orgánom a inými miestami,
- spolupráca s orgánmi činnými v trestnom konaní vo všeobecných otázkach boja proti korupcii.

6.3 Informácia, právo predkladania

Na vykonanie úloh útvar včas a rozsiahlo informuje kontaktnú osobu. Táto má na vedení útvaru právo predkladania.

6.4 Povinnosť mlčanlivosti

Kontaktná osoba zachováva o osobných vzťahoch zamestnancov, o ktorých sa dozvedela, mlčanlivosť aj po ukončení funkčného obdobia; to neplatí voči vedeniu útvaru a správe personálu, ako ani voči osobám, ktoré vedú vyšetrowanie v disciplinárnom konaní v prípade podozrenia na korupciu podloženom skutočnosťami. Mlčanlivosť neplatí ani voči orgánom činným v trestnom konaní a finančným kontrolným orgánom podľa § 95 LHO. Nemôžu konať v disciplinárnom konaní.

6.5 Vedenie spisov

Spisy s osobnými údajmi, ktoré vzniknú u kontaktnej osoby pre boj proti korupcii sa z hľadiska technických a organizačných opatrení považujú za osobné spisy. Musia sa odlišne od spisového poriadku zničiť, pokiaľ jednotlivé úkony už nie sú potrebné pre účely boja proti korupcii alebo predchádzania korupcii.

6.6 Pracovná skupina v rámci ministerstiev

Pod vedením MV sa zriadi „Pracovná skupina boja proti korupcii v rámci ministerstiev (MPO-kor)“. Členovia pracovnej skupiny sú kontaktní partneri pre boj proti korupcii rezortov. Pri konkrétnych príležitostiach alebo pri výskyte podozrenia odporučí pracovná skupina kontroly v jednotlivých pracovných úsekoch alebo v jednotlivých orgánoch. MV preberá funkciu centrálného kontaktného miesta pracovnej skupiny pre občanov ako aj krajinských zamestnancov.

7. Správanie sa pri podozrení z korupcie

Na úspešný boj proti korupcii musia spolupracovať útvary, dozorné orgány a orgány činné v trestnom konaní. Útvary a dozorné orgány prešetria indície poukazujúce na možné korupčné správanie. Tým nesmú byť ohrozené prípadné neskoršie vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní.

Všetci zamestnanci krajinkej správy podávajú svojim nadriadeným správu v prípade, že dostali odsledovateľnú indíciu na korupčné správanie. Indície sa môžu odovzdať aj príslušným kontaktným partnerom pre boj proti korupcii.

Ak na útvar vzniknú konkrétne záchytné body v súvislosti s korupciou alebo jej sprievodnými trestnými činmi, majú vedúci pracovníci služobnú povinnosť, bezodkladne o tom informovať orgány činné v trestnom konaní.

Útvary podporia orgány činné v trestnom konaní pri ich vyšetrovacej činnosti, predovšetkým pri príprave prehliadok a zhabania ako aj pri vyhodnotení zaisteného materiálu.

Po informovaní orgánov činných v trestnom konaní upustia útvary od všetkého, čo by mohlo ohroziť vyšetrovanie orgánov činných v trestnom konaní; predovšetkým nevedú žiadne vlastné vyšetrovanie na objasnenie skutkovej podstaty vo vlastnej kompetencii bez dohody s orgánmi činnými v trestnom konaní.

Disciplinárne a pracovno-právne konania sa pri šíriacom sa podozrení z korupcie vykonávajú intenzívne a urýchlene. Nároky na náhradu škody voči zamestnancom a tretím osobám sa v každom prípade preverujú starostlivo a rozsiahle a dôsledne sa uplatňujú. Aj v tejto súvislosti sa zohľadnia požiadavky vyšetrovaní orgánov činných v trestnom konaní.

8. Sponzoring, reklama, dary a dary mecénov

Na vykonávanie verejných úloh priamou krajinskou správou platia nasledovné zásady:

- zachovanie integrity verejnej správy,
- vyhnutie sa zlému dojmu pri vykonávaní verejných úloh,
- zabezpečenie rozpočtového práva parlamentov a príp. zastúpení korporácií verejného práva,
- úplná transparentnosť pri financovaní verejných úloh,
- predchádzanie každej forme korupcie a neprípustnému ovplyvňovaniu a ochrana opatrení na predchádzanie korupcii a
- zabezpečenie financovania verejných úloh zásadne z verejných prostriedkov na základe schváleného rozpočtu.

Špecifické alebo celkové úpravy na preskúmanie prostriedkov tretích osôb (vysoké školy, vysokoškolské kliniky, verejne podporované vysokoškolské zariadenia) ostanú nedotknuté.

8.1 Sponzoring

Pod **sponzoringom** sa rozumie peňažný príspevok alebo ocenené plnenie na splnenie krajských úloh právnickou alebo fyzickou osobou s hospodárskymi záujmami, ktoré okrem motívu podpory verejného zariadenia sledujú aj iné záujmy. Sponzorovi záleží na profilácii na verejnosti prostredníctvom sponzorovaného produktu (získanie imidžu, komunikatívne využitie), nie na primeranej protislužbe.

8.1.1 Prípustnosť

Sponzoring je prípustný iba vtedy, ak netreba očakávať dojem možného ovplyvnenia pri vykonávaní správneho konania a v konkrétnom prípade mu nebránia žiadne iné dôvody. Vážnosť krajiny na verejnosti nesmie utpieť žiadnu škodu. Sponzoring je obzvlášť prípustný pre účely práce s verejnosťou, kultúrou a športom, ak sa dá vylúčiť akýkoľvek vplyv na obsah.

Sponzoring môže vo vhodných prípadoch prispievať k plneniu krajinských úloh. Krajinská správa sa však nesmie sponzoringu neobmedzene otvoriť.

V oblastiach správy zásahov (napr. polícia, daňová správa, justícia, výkon nápravných opatrení) sa sponzoring zásadne odmieta. V týchto oblastiach je prípustný iba výnimočne a iba vtedy, keď sponzor svoju podporu neposkytne bezprostredne útvaru, ktorý má byť zvýhodnený, ale útvaru oprávnenému rozhodnúť o prijatí podpory a tento, za zachovania anonymity, sponzorský dar dá k dispozícii útvaru, ktorý má byť zvýhodnený.

Musí sa zabrániť trvalému prenechaniu personálu sponzorov verejnej správe alebo financovaniu tabuľkových miest. To neplatí pre profesúry nadácií vo vysokoškolskej oblasti.

Sponzoring je vylúčený, keď zákonodarca rozpočtu viditeľne nesúhlasí s vykonaním úlohy alebo z iných ako finančných dôvodov nepripustil pre určitý účel žiadne alebo iba obmedzené výdavky.

Vecné dary sú prípustné iba vtedy, keď je zabezpečené financovanie vyvolaných nákladov.

Prijatím sponzorského daru nesmie vzniknúť žiadna väzba pre budúce (následné) obstarávaní.

Ak existuje pre sponzoring viaceré ponúky, treba pri rozhodovaní o výbere dbať na neutralitu. Dôvody pre rozhodnutie o výbere sa písomne podá viacerým možným sponzorom.

8.1.2 Realizácia

8.1.2.1 Pre prijatie sponzorského daru sa vyžiada súhlas príslušného najvyššieho krajinského orgánu; tento môže svoju kompetenciu delegovať. V oblasti správy zásahov sa oprávnenie môže delegovať iba na bezprostredne podriadený orgán, pokiaľ tento sponzorský dar nemá byť v prospech tohto orgánu. Najvyššie

krajinské orgány môžu po dohode s MF vydávať doplňujúce úpravy pre vlastnú oblasť činnosti.

8.1.2.2 Sponzorské opatrenia sa na záver úplne zaevidujú v spisoch. Od sponzorského daru vo výške 500 EUR sa uzavrie písomná zmluva o sponzorstve (vzor vid' **Prílohu 2**). Inak sa v spisovom zázname vysvetlí obsah ústne uzavretej zmluvy. Toto platí aj vtedy, keď v konkrétnom prípade písomná zmluva nie je ani uvedená, ani uplatniteľná. Hodnota sponzorských vecných darov alebo služieb sa zapíše v zmluve alebo v spisovej poznámke. Ak sa hodnota dá zistiť až dodatočne, zapíše sa dodatočne. Sponzor sa upozorní na zverejnenie a minimálne údaje podľa bodu 8.1.2.5.

8.1.2.3 Peňažné dary sponzora sú príjmom krajiny, ktoré sa doložia v krajinskom rozpočte. Pri prijatí a čerpaní je potrebné dbať na ustanovenia rozpočtového práva.

8.1.2.4 Ak sa sponzorský dar ponúkne jednotlivcej osobe, alebo ak má byť v prospech jednej alebo viacerých určitých osôb, môže byť prijatý iba ak

- tým viditeľne nemajú byť podporení jednotliví krajinskí zamestnanci, ale krajinská úloha,
- neexistuje žiaden rozpor s úpravami o zakázanom prijímaní odmien a darov a
- nie je vylúčené rozhodnutie o výbere, v koho prospech má sponzorský dar byť, už iba preto, že je vopred určená (napr. na základe špeciálneho zamerania sponzorského daru) zvýhodnená osoba alebo viaceré jednotlivé osoby, ktoré majú byť zvýhodnené (napr. špecializované odborné pracovné sily). Vylúčené rozhodnutie o výbere nebráni prijatiu sponzorského daru vtedy, keď táto podpora slúži viacerým osobám v oblasti vzdelávania.

Ponuka sponzoringu sa služobnou cestou bezodkladne predloží vedúcemu útvaru na ďalší postup. Ak sa prijme sponzoring, zvýhodnený útvar sponzora písomne informuje o tom, že jednotlivé osoby nie sú oprávnené prijímať podporu, sponzorský dar však bude použitý na splnenie úlohy, ktorá má byť podporená.

8.1.2.5 Viditeľnosť sponzoringu pre verejnosť sa dosiahne tým, že najvyššie krajské orgány zaznamenajú sponzorské dary prijaté v ich okruhu činnosti (aj vecné dary a služby) v hodnote vyššej ako 1 000 EUR v jednotlivých prípadoch v kalendárnom roku nasledujúcom po prijatí a pošlú MV na zverejnenie na internete na stránke MF. Do zverejnenia sa zahrnú minimálne nasledovné údaje:

- meno sponzora,
- výška poskytnutej peňažnej sumy alebo označenie poskytnutej veci alebo služby s udaním plnej hodnoty,
- poznámka o použití.

Ak sponzor nechce byť menovaný, zapíše sa do zmluvy alebo do poznámky upozornenie, aby sa pri zverejnení na internete nespomenulo meno. V zozname nasleduje zápis: „Sponzor si neželá byť menovaný“.

8.2 Reklama

Pod **reklamou** sa rozumejú príspevky podniku alebo podnikateľsky zameranej súkromnej osoby na rozširovanie svojich reklamných posolstiev prostredníctvom verejnej správy, keď ide výlučne o dosahovanie komunikačných cieľov podniku alebo súkromnej osoby (napr. podpora predaja, informácia o produkte). Podpora príslušného verejného zariadenia je iba účelovým prostriedkom a nenachádza sa v bezprostrednom záujme poskytujúceho.

Reklamné zmluvy s nositeľmi krajskej správy sú prípustné iba vtedy, ak neexistuje dojem možného ovplyvnenia vykonávania správnych úkonov a v jednotlivom prípade im nebránia žiadne iné dôvody. Reklamné zmluvy sú vylúčené, keby mohol vzniknúť dojem, že by sa týmto ovplyvnili správne úkony. V súvislosti s realizáciou prípustných reklamných zmlúv sa postupuje ako pri sponzoringu (viď bod 8.1.2). Taktiež sa uskutoční zverejnenie podľa čísla 8.1.2.5.

8.3 Dary a dary mecénov

Dary sú príspevky od napr. súkromných osôb alebo podnikov, pri ktorých je dominantný motív podpory príslušného orgánu alebo zariadenia. Darca neočakáva žiadnu protislužbu.

Dary mecénov sú príspevky od napr. súkromných osôb alebo nadácií, ktoré sledujú výhradne nezištné ciele a ktorým ide iba o podporu príslušného verejného účelu.

Prijímanie darov a darov mecénov je prípustné, ak v jednotlivom prípade neexistuje náznak obavy z možného ovplyvnenia v rámci výkonu verejných úloh. Zásady administratívneho zaobchádzania so sponzoringom podľa bodu 8.1.2 platia aj pre dary a dary mecénov. Odlišne od toho nie je pri daroch a daroch mecénov potrebné uzatvorenie písomnej zmluvy. Uskutoční sa však zverejnenie podľa čísla 8.1.2.5.

9. Verejné obstarávanie, zadávanie

Zadávanie verejných zákaziek je kvôli sčasti významnému toku peňazí medzi dvoma stranami vo zvláštnej miere vystavené korupčnému a nekalému konaniu.

Na zabezpečenie jednotného a transparentného zadávacieho konania je nutné prísne dodržiavať existujúce predpisy a zásady zadávacieho práva. Zvláštny dôraz sa pri zadávaní verejných zákaziek kladie na neprípustné vplyvy, správnosť zadávacieho konania, úplnosť a transparentnosť podkladov a dokumentácie, ako aj na konkrétne zabezpečovacie opatrenia (princíp štyroch očí, rotácia pracovného miesta atď.).

Ak sa na zadávaní verejných zákaziek zúčastňujú súkromné podniky, napr. kancelárie architektov alebo inžinierov, musia sa konajúce osoby týchto podnikov zaviazvať k svedomitému plneniu svojich povinností (viď bod. 5.3).

Ak existujú náznaky podozrenia z dohody o cenách, bezodkladne sa zapoja zodpovedné pracoviská (viď bod 7). Zamedzí sa oneskoreniu zadávania, aby sa tým

nevarovali poskytovatelia zúčastnení na dohode a aby vopred neodstránili dôkazové materiály.

10. Záverečné ustanovenia

10.1 Táto smernica vstupuje do platnosti 1.1.2009. Zároveň stráca platnosť výnos o príjmoch (VV-Kor).

10.2 Delegované oprávnenia pri prijímaní sponzorských darov vykonané podľa výnosu o príjmoch a doplnujúce úpravy ministerstiev zostávajú v platnosti. Útvaram krajinskej správy, obciam, krajom a ostatným korporáciám, ústavom a nadáciami verejného práva podliehajúcim krajinskému dozoru.

Morálny kódex proti korupcii

- 1. Bud'te vzorom: Uká'zte Vaším správaním, že korupciu nestrpíte a ani nepodporujete.**

Korupčné správanie škodí dobrému menu verejnej služby. Ničí dôveru v nestrannosť a objektivitu štátnej správy a tým základy pre spolužitie v štáte.

Všetci zamestnanci majú preto za úlohu, byť svojim správaním vzorom pre kolegov, spolupracovníkov, ako aj občanov. Zvláštna zodpovednosť pri boji proti korupcii náleží všetkým vedúcim pracovníkom.

- 2. Ihneď odmietnite pokus o korupciu a bezodkladne informujte svojich nadriadených alebo kontaktnú osobu pre boj proti korupcii.**

Pri vonkajších kontaktoch napr. so žiadateľmi alebo pri kontrolnej činnosti, musíte od začiatku vytvoriť jasné pomery a každý pokus o korupciu ihneď odvrátiť. Držte sa preto prísne práva a zákonov a dodržiavajte správne predpisy o zákaze prijímania odmienu a darov. Nikdy nesmie vzniknúť dojem, že ste prístupný „malým darom“. Nehanbite sa odmietnuť dar alebo ho poslať naspäť – s prosbou o pochopenie pravidiel, ktoré pre Vás platia. Takisto je zmysluplné, nechať poslať dar späť z personálneho oddelenia s vysvetlením. Adresátovi bude takto o to jasnejšie, že útvár, a nie iba jedna jediná osoba, odmieta určité príspevky. Pri pokusoch o korupciu bezodkladne informujte svojich nadriadených, alebo kontaktnú osobu pre boj proti korupcii. Chráňte aj svojich kolegov dôsledným odhaľovaním pokusov o korupciu vonkajších osôb.

- 3. Ak predpokladáte, že Vás niekto požiada o uprednostnenie v rozpore s povinnosťami, prizvite si kolegu ako svedka.**
- 4. Pracujte tak, aby Vaša práca mohla byť kedykoľvek preverená.**

Váš spôsob práce by mal byť transparentný a pochopiteľný pre každého.

5. Kladte dôraz na oddelenie služobného a súkromného života. Overte si, či Vaše súkromné záujmy vedú ku kolízii s Vašimi služobnými povinnosťami.

Korupčné pokusy sa často začínajú tým, že tretie osoby rozširujú služobný kontakt na súkromné kontakty. V súkromných kontaktoch by ste preto mali od začiatku vyjasniť, že musíte prísne oddeľovať služobný a súkromný život, aby ste sa nedostali do podozrenia z prijímania výhod.

Ak v konkrétnej služobnej úlohe rozpoznáte možnú kolíziu medzi Vašimi služobnými povinnosťami a súkromnými záujmami alebo záujmami tretích osôb, ktorým sa cítite byť zaviazaní, informujte o tom Vašich nadriadených, aby mohli primerane reagovať a napr. Vás oslobodiť od činností v konkrétnom individuálnom prípade.

Pri vedľajších činnostiach, ktoré vykonávate alebo sa snažíte vykonávať - aj ak ide o dobrovoľné vedľajšie činnosti - musí existovať jasné oddelenie služby a vedľajšej činnosti.

6. Podporujte Váš útvar pri odhaľovaní a objasňovaní korupcie. Informujte Vašich nadriadených alebo kontaktné osoby pre boj proti korupcii o záchytných bodoch pre korupčné správanie sa.

Korupcii sa dá zabrániť a bojovať proti nej iba vtedy, ak sa všetci cítia zodpovední za svoj útvar a ako spoločný cieľ sledujú „útvar bez korupcie“.

7. Podporujte Váš útvar pri identifikácii chybných organizačných štruktúr, ktoré zvyhodňujú pokusy o korupciu.

Všetci zamestnanci stoja pred výzvou dať organizátorom príslušné informácie, aby prispeli jasným a transparentným postupom práce a konania.

8. Nechajte sa ďalej vzdelávať na tému prevencie korupcie.

Ďalšie vzdelávanie Vám dá istotu pri zaobchádzaní s témou korupcie ofenzívnym spôsobom.

Príloha 2

Vzor sponzorskej zmluvy

Preambula

Prezentácia krajinkej úlohy, ktorá má byť podporovaná sponzoringom (bod 8.1. smernice o boji proti korupcii),

Menovanie sponzora a sponzorovaného orgánu.

Príklad:

Štátny úrad dohľadu nad živnostníctvom ... (Sponzorovaný) sa zasadzuje za zabezpečenie rešpektovania európskych bezpečnostných predpisov pri uvádzaní produktov na európsky trh. Na účel poradenstva a informovania príslušných vystavovateľov dáva organizátor veľtrhu (sponzor) k dispozícii veľtržné kancelárie resp. veľtržné stánky. Po predoslaní tohto uzatvára sponzor a sponzorovaný nasledovnú zmluvu:

(1) Konkrétna prezentácia sponzorského daru

Príklad:

Sponzor sa zaväzuje, na vlastné náklady pre veľtrh naplánovaný ..... v ..... dať k dispozícii príslušné veľtržné kancelárie/veľtržné stánky na informovanie a poradenstvo pre vystavovateľov. Sponzor poskytne sponzorovanému najneskôr do dátum: ----- počet: - ----- kariet na oprávnený vstup (preukazov vystavovateľa) na vykonávanie informačnej a poradenskej činnosti v príslušných veľtržných kanceláriách.

(2) Prípadne prijaté záväzky

Príklad:

Sponzorovaný sa zaväzuje, umiestniť na veľtržnom stánku oznámenie, že tento informačný stánok sponzoruje organizátor veľtrhu.

(3) Hodnota sponzorského daru

Príklad:

Hodnota sponzorského daru (hodnota nájmu za veľtržnú kanceláriu/veľtržný stánok, preukazy vystavovateľov) je _____ EUR.

(4) Sponzor súhlasí s tým, že meno sponzora, výška hodnoty sponzorského daru a oznámenie o použití v zozname sponzoringov Dolnosaského ...ministerstva môžu byť zverejnené. (Sponzorské dary od 1 000 EUR sa ročne zverejňujú na internete na www.niedersachsen.de > Politik&Staat > Finanzen > Sponsoring)

Dátum: .....

Podpis sponzora

Podpis úradu